

82. årgang - nr. 2. 2026. Tryggheim skular

Tryggheimhelsing

**Lang og tru teneste
på Tryggheim s. 4**

**Tryggheimbedrifter ble
medaljegrossister s. 6**

**Skulen får
nytt internat s. 12**

Vårkurs med kristne vgs

Fram til pandemien hadde vi årlege vårkurs for kristne vgs. I mange år var det fast på Holmavatn, Varhaug, med fokus på utvalde fag frå år til år. Seinare veksla vårkurset mellom nord og sør, aust og vest. I år var vi i Farsund, bl.a. med bibeltimar og foredrag av Jarle Mong og Sofie Braut. Vi reiste glade og oppmuntra heim.

Gjermond Viste // Rektor

Fellesskap på tvers

På vårkurset opplevde vi eit verdifullt fellesskap på tvers av dei 17 ulike skulane som var representert denne gongen (frå ulike lutherske organisasjonar). Verdifull nettverksbygging med gymnlæraren på Sygna, tømrrarlæraren på KVS Bygland, ein avdelingsleiar på KVT og mange fleire.

Dei kristne skulane i eit avkristna Europa

Jarle Mong er lærar på Framnes vgs. Han hadde fått temaet: *Kva er dei kristne skulane si moglegheit i eit avkristna Europa?* Før Framnes var Mong 15 år på Bryne vgs. Han merka i løpet av den tida at det skjedde noko – det blei tøffare å stå for dei klassiske kristne verdiane. Det at han skreiv i avisene og provoserte litt, gjorde det ikkje enklare. Det blei trongt, og litt kanselleringskultur med brodd mot

kristne verdier. Har dette no snudd litt? spør Mong. Det er som ei motbølge. Det er visst ikkje så gale med dei kristne verdiane likevel. Mong hugsar barnesongen «*Våg å stå som Daniel*». Den likte han – det var som ei programerklæring. Vi bør slå eit slag for frimod – det er på høg tid. KI fortel at kristne skular opplever vekst for første gong på mange år. Kvifor er det slik, KI? spør Mong. Jo, seier KI, det er bl.a. stor uro i offentlege skular om kjønn.

Håp i håpløysa si tid

I denne motbølga er det behov for eit heilskapleg verdigrunnlag, som heiar på klassiske familieverdier. Dei kristne skulane kan vere håp i håpløysa si tid, held Mong fram. Vi er formidlarar av håp i ei tid prega av håpløysa. Generasjon Z er ein meiningssøkande generasjon. Meininga kan dei finne hos oss. Kristne friskular gir håp i ein

håplaus ørken. Vi er meir enn berre ein skule. Vi er meir enn kompetansemål. Elevane får meir med seg i ryggsekken enn eit kompetansebevis når dei sluttar, bl.a. eit stort nettverk av venner.

Friskulane og skuledynamikk

Sofie Braut (redaktør i Dagen) hadde temaet: *Kristne skular sitt bidrag til samfunnet*. Vi står i ein tofrontsrigg, seier Braut. På den eine sida skal vi levere kvalitet, strekke oss litt lenger og samtidig ta vare på personalet. På den andre sida har vi ein eksistensiell dimensjon – vi må rettferdiggjere at vi finst. Friskulane er eit viktig bidrag til samfunnet, held Braut fram. Berre det å eksistere, det å jobbe på ein slik skule er ei påminning om noko grunnleggande, nokre umistelege prinsipp. Sjølv om det ofte blir framstilt motsett, representerer vi mangfald. Friskulane er vidare årsak til positiv skuledynamikk i samfunnet – innovasjon, og ikkje trussel. Vi ser utveksling, erfaringsdeling og samarbeid mellom skuleslag og skular – f.eks. gjennom sensoroppdrag. Positivt skjerpande – til elevens beste. Braut avslutta med heider til den utrøyttlege Kristin Clemet. Søk opp og les hennar eminente «*Faktaresistent friskoledebatt*»!

 Tryggheimhelsing

Forsidebildet:

Siste helg i april deltok Tryggheimruss på kristenrusstreff i Kristiansand.

Foto: Sofie Kjærvoll (3PBA).

Redaksjonskomité:

Anne-Berit Gomo Aanestad (redaktør)
Henrik Foss
Knut Handeland
Mari Ask Helland
Bjørn Topnes
Kjersti Skjæveland (ungdomsskolen)

E-post Tryggheim skular:

post@tryggheim.no

Bladet koster kr 150,- pr år.

Kontonr.: 3000.23.29626

VIPPS: 104908

Layout og trykk:

Synkron Media AS, Birkeland

Å tro på Gud er relasjonsarbeid

Sofie Kjærvoll // elev i 3PBa og visepresident i Trygheimrussen -26

For meg har det har aldri vært tvil om at Gud eksisterer, for det gjør han. Det har heller vært vanskeligheter med å brenne for ham og ha lyst til å åpne «den Bibelen». Det handler ikke om at vi «trenger» å lese Bibel eller «må» lese Bibel som kristen, men heller at man har eller får lyst til å lese. Bibelen er Guds ord, og som Guds datter ønsker jeg å oppsøke Ham og søke Hans ord, men samtidig har jeg lite 'guts' til å gjøre det i perioder.

Det å lese Bibelen er relasjonsarbeid. Akkurat som når jeg bruker tid med en venninne for å opprettholde relasjonen vår, må jeg gjøre det samme med Gud. Mitt tips til deg som kan ha vanskeligheter med å dra frem Bibelen til tider, er å starte gradvis. Begynn i det små, les ett bibelvers en dag, neste dag tar du to, kanskje blir det et kapittel tredje dag, før du finner ut hvor mye du vil lese

hver dag. Det finnes utallige måter å gjøre det på, så be og få Gud til å veilede deg. Snart finner du din måte å «henge» med eller bruke tid med Gud på.

Med å pleie din relasjon til Gud får du en unik kraft til å fortsette med det. Det står så fint i Jesaja 40,31:

*«Men de som venter på Herren, får ny kraft.
De løfter vingene som ørner.
De løper og blir ikke trettede,
de går og blir ikke slitne.»*

Når du oppsøker Guds ord og leser i Bibelen, fyller Gud deg med en kraft som du ikke får noen annen plass. Han skal fylle deg med en gnist og gi deg kraft til å fortsette. Fortsette å lese og oppsøke Guds ord. Jo lenger tid du bruker med Gud, desto fortere får du en oppriktig glede av å lese Bibelen, fordi det er gøy å «henge» med Gud. Så nei, livet som kristen er ikke en dans på roser, men jeg kan love deg at det nærmeste du kommer en dans på roser, er å takke ja til Gud og livet i sammen med ham. Tro på ham, oppsøk ham og bruk tid med ham. Å tro på Gud er relasjonsarbeid, husk det!

Lang og tru teneste på Tryggheim

Tekst: Henrik Siqveland
Foto: Privat

Til sommaren er det 39 år sidan Lars Arild Reilstad starta som lærar på elektrofag på Tryggheim vidaregåande skule. No har han vorte 67 år, og tida er komen for å verta pensjonist. Tryggheimhelsing takkar for lang og tru teneste på skulen, og nyttar seg av kjangsen til å få eit lite intervju med den avtroppande læraren.

Det var ikkje planen til Lars Arild å verta lærar; det var elektrikar han fyrst vart. Han arbeidde hjå Vagle Elektro og budde på Sandnes. To år arbeidde han offshore som elektrikar på Ekofisk, før det blei to år i eit konsulentfirma i Oslo, der òg med elektro. Der gjekk det til at han trefte kona si, Marit, og sommaren 1987 var dei nygifte og nyflytte til Nærbø.

På spørsmål om kva det var som gjorde at han vart lærar, er svaret at det kom eit spørsmål frå sidelinja. I utgangspunktet var han godt inne i systemet og treivst i det firmaet han var. Men så var det om han ikkje kunne tenkt seg å vera elektrolærar eit år på Tryggheim. Det var rektor Josef Tungland som spurde, for han kjende far til Lars Arild. Så byrja det med eitt år, og har no vorte 39.

Kva har motivert deg til å stå i tenesta alle desse åra?
– Det har vore gildt å arbeida med ungdommar og å vera i klasserommet. Det er kjekt å sjå når dei forstår ting. Nokon kjem som noko forknytte 16-åringar, men ein kan sjå korleis dei blomstrar i løpet av tida på

Tryggheim. Det er løye med det, i starten følte eg meg omtrent like gamal som elevane, men den følelsen har forsvunne etter kvart. No er dei vel omtrent besteforeldre, dei elevane eg hadde på slutten av 80-talet.

I tillegg skryter Lars Arild av dei ordna forholda på Tryggheim. Sjølv når det har kome tilbod om arbeid andre stader, og det endåtil har vorte vurdert nokre gonger, har han funne ut at han har det greitt der han er, og vorte verande.

Eg spør han om det er eitt minne han vil trekkja fram frå tida på Tryggheim. Då minnest han dei mange gilde friluftsturane dei hadde då han var gymlærar ei tid tilbake, mellom anna ein tur med norsk- og gymlærar Arne Eggebø. Dei hadde padla med elevane over Storamset, og vore på Synesvarden. På returen – elevane hadde heldigvis gått noko føre – trefte Lars Arild og Arne ein olm stut, og dei vart jaga opp på ein steingard. Stuten gjekk laus på kanoen, og elevane, særleg gardsgutane, stod på trygg avstand og koste seg over synet av dei forhutla lærarane på steingarden.

Kva er den største skilnaden på Tryggheim i dag, og Tryggheim då du starta som lærar her?

– Heile organiseringa har endra seg, og det har vorte

mykje større. Og endringane har stort sett vore til det betre. Det har vorte mykje meir system på ting. Det faglege har fått meir plass, og ein skal ha eit opplegg som toler dagens lys. Før var ein meir overlaten til seg sjølv, og det var mindre overordna planar. Skuledagane var lengre, og praksisdagane varte kanskje heilt til klokka 17.00, om eg hugsar rett, for praksistimane varte ein heil klokke. I tillegg var det skule ein del laurdagar òg gjennom året. Og eg hugsar godt det fyrste tilsynet eg skulle gå på internatet. Det varte frå fredags kveld, heile helga gjennom, og eg vart ikkje avløyst før utpå måndags ettermiddag. Og ektefellane var meir med på avslutningar og festar på Tryggheim, no har skulen vorte så stor at det ikkje lenger er slik.

Sjølv om han sluttar som lærar, skal ikkje årene leggjast inn aldeles. Han ser fram til å bruka mykje tid med arbeid på hytta på Reilstad på Finnøy. Om det dukkar opp vikarbehov, ser han ikkje vekk frå at det kan vera aktuelt å ta nokre vikartimar. I tillegg har han eit føretak frå gammalt av som han gjerne kan pusta litt liv i att, om han skulle få lyst til å koplå litt. Litt lengre frukostar, og meir tid med døtrene, svigersønene og ikkje minst barnebarna ser han òg fram til. Så han er ikkje redd for å verta gåande gjerandslaus.

På spørsmål om han har nokre gode råd til kolle-

gaar eller elevane, går tankane til to bibelvers han ofte har sitert til elevane: «Og dette er det evige liv, at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og ham du har sendt, Jesus Kristus.» (Joh. 17.3) og «For Gud er én og én mellommann er det mellom Gud og mennesker, mennesket Kristus Jesus» (1. Tim 2.5). I tillegg vil han minna elevane på å utfordra seg sjølv, og setja seg mål dei kan strekkja seg etter.

Tryggheim-bedrifter ble medaljegrossister

13 pallplasseringer og to ungdomsbedrifter til NM ble resultatet for Tryggheim i årets fylkesmesterskap.

Tekst: Henrik Foss
Foto: Hanne Tveit

Da fylkesmesterskapet for ungdomsbedrifter i regi av Ungt Entreprenørskap Rogaland ble arrangert i Stavanger konserthus onsdag 25. mars, vant FjosFalken UB innovasjonsprisen, og Royal Design UB ble kåret til den beste yrkesfaglige ungdomsbedriften i Rogaland. Begge bedriftene fra Tryggheim ble belønnet med NM-billett til Nova Spektrum i Lillestrøm onsdag 29. og torsdag 30. april.

Elevene Filip Halvorsen, Daniel Grødem, Filip Ljosdal, David Våland og William Nodland i FjosFalken UB går vg2 elenergi og ekom. Sammen har de utviklet en

løsning som spiller av rovfugllyder for å holde fugler unna fjøs og beskytte dyrene mot sykdom fra avføringen.

Elevene i FjosFalken UB fikk selskap av ungdomsbedriften Royal Design UB fra Tryggheim i norgesmesterskapet. Fem elever fra vg2 tømrer som lager og selger spilebord i eik, kvalifiserte seg til NM ved å bli kåret til den beste yrkesfaglige ungdomsbedriften i Rogaland. Bedriften Royal Design UB består av André Aarsvoll, Sander Vold, Leander Helle, Ole Gudmund Nærland og Sondre Klippen.

Her er Tryggheims resultatliste i årets fylkesmesterskap for ungdomsbedrifter:

Innovasjonsprisen:

1. plass: FjosFalken UB, vg2 elenergi og ekom
2. plass: Bench Buddy UB, vg2 elenergi og ekom
3. plass: Graving og Transport UB, vg2 anleggsteknikk

Beste salgsbedrift:

1. plass: Trofast Design UB, vg2 tømrer
2. plass: Beloved UB, vg2 studiespesialisering og vg3 påbygg
3. plass: Royal Design UB, vg2 tømrer

Beste yrkesfaglige bedrift:

1. plass: Royal Design UB, vg2 tømrer
3. plass: FjosFalken UB, vg2 elenergi og ekom

Størst verdiskapingspotensial:

1. plass: AgroTekno, vg1 studiespesialisering
3. plass: Lysbøyen UB, vg2 elenergi og ekom

Beste økonomistyring:

2. plass: Jille Maskin UB, vg2 anleggsteknikk

Kulturnæringsprisen:

2. plass: Vårkunn Mosteri UB, tilrettelagt avdeling

Beste ungdomsbedrift:

3. plass: HydroStep UB, vg2 elenergi og ekom

Tryggheim tapetserte seierspallen i kategorien beste salgsbedrift. Royal Design UB (t.h.) fra tømrer kom på tredjeplass, Beloved UB fra studiespesialisering og påbygg fikk andreplass, og Trofast Design UB fra tømrer ble kåret til superselgere.

Royal Design UB ble kåret til den beste yrkesfaglige ungdomsbedriften i Rogaland og sikret seg NM-billett. Øverst på pallen, fra venstre: Leander Helle, Ole Gudmund Nærland, Sander Vold og André Aarsvoll. Sondre Klippen var ikke til stede da bildet ble tatt.

Tryggheim tapetserte seierspallen også i kategorien innovasjon. Graving og Transport UB fra anleggsteknikk kom på tredjeplass, Bench Buddy UB fikk sølvplass, og FjosFalken UB ble kåret til Rogalands mest innovative ungdomsbedrift.

FjosFalken UB fra elenergi og ekom vant innovasjonsprisen på fylkesmesterskapet og kvalifiserte seg til NM. Fra venstre: Filip Ljosdal, Filip Halvorsen, Daniel Grødem, David Våland og William Nodland.

BILDER FRA VÅREN

Ca. 40 Vg3-elever fra Tryggheim deltok på treffet i Kristiansand i regi av Kristenrussen fra fredag 24. til søndag 26. april.

Da sponsorer lovet å gi 60.000 kroner til misjonsprosjektet i Japan under en innsamlingskveld, lovet Peder Andresen i Vg2 tømmer å gå fra Egersund til Stavanger. Han nådde Stavanger sentrum etter å ha gått i cirka 20 timer lørdag 11. april.

Stortingsrepresentantene Margret Hagerup (H) og Aleksander Stokkebø (H) møtte ungdomsbedrifter i Vg2 elenergi og ekom og ga tilbakemeldinger da bedriftene presenterte forretningsideer i møtesalen 23. mars.

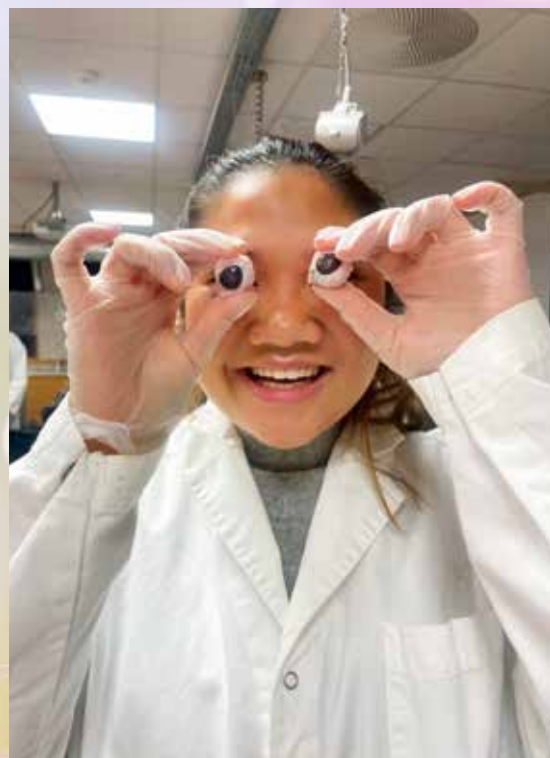
Onsdag 8. april fikk 60 lærere på Tryggheim høre om hvordan ungdomsbedriften Jille Maskin fra Vg2 anleggsteknikk har omsatt for over 100.000 kroner ved å bruke fagkunnskapene sine til å skape verdier for andre.

Ungdomsbedriften Trofast Design, som har solgt skjærefjøl for 90.000 kroner, ble invitert på VIP-lansering av kokkeklær hos Norengros Kjosavik i Hillevåg sammen med stjernekokken Mathew Leong ved RENAA, Stavanger-restauranten med tre Michelin-stjerner. Skjærefjølene til ungdomsbedriften ble brukt som serveringsbrett da kokken laget mat. Fra venstre: Østen Aanestad, Sondre Lende, Mathew Leong, Henrik Gunnes og Magnus Vierli Svendsen.

Sture Jåsund vant hovedgevinsten da Jæren Mål ungdom markerte 100-årsdagen (ett år på etterskudd) til den nynorske salmeboka i dagligstua 24. mars. Til venstre: Filip Vågen.

Biologielever har dissekert gris, og Louise vil se hvordan hun tar seg ut med griseøyne.

MISJONSLØPET 2025

Foto: Geir Tjeltveit og Tårn Helge Helgøy

En solskinnsdag i april gikk det årlige misjonsløpet av stabelen, dette året til inntekt for misjonsprosjektet i Japan. Både elever og personale sprang, gikk eller trillet, andre var heiagjeng på sidelinjen. Til slutt ble delt ut priser til de mest iherdige løperne samt for beste kostymer. Over én million ble samlet inn, og prosjektleder Henrik Foss var storfornøyd med både avviklingen og resultatet.

OVERNATTINGSTUR I SÆLANDSKOGEN

Foto: Geir Tjeltveit

Fredag 24. april la 25 elever og et par lærere ut på en kortreist og bærekraftig overnattingstur til Sælandskogen i Time. Det var en glad og sporty gjeng med flott humør, som ikke lot seg dempe av krevende værforhold med stiv kuling. Pga. skogbrannfare kunne det ikke bli noen bålrensing i skogen, så kveldsmaten ble i stedet grillet ved Melsvatnet. Etterpå bar det videre til Sælandsskogen, der hele gjengen etablerte seg med tarper, hengekøyer og soveposer ved Taksdalsvatnet. De fleste gikk tur opp til Bjødnalia før kvelden fortsatte ut i de små timer med aktiviteter og god stemning. For enkelte ble det i kaldeste laget om natten, mens andre sov komfortabelt i soveposene sine. Neste dag var det frokost og hjemreise. Turleder Geir Tjeltveit kan ellers melde om at det gikk med store mengder 'Rett i koppen'-kakao.

Skulen får nytt internat

Til hausten skal 30 fleire elevar bu på skuleområdet.

Tekst: Henrik Foss

– Det er fleire årsaker til at internat-interessa er stor. Miljøet, trivselen og det kristne fellesskapet er viktige faktorar som gjer at fleire ønsker å gå på og bu på Tryggheim, seier internatleiar Torill Bjelland.

Internat nummer åtte

Hausten 2025 var det rekordstor interesse for å få internatplass. Mange søkarar fekk ikkje plass, og fleire leiger i dag utanfor skuleområdet. Søkartala til skuleåret 2026/27 er endå høgare.

– Årsaka til at vi utvidar med nytt internat er for å gi plass til endå fleire på skuleområdet, seier Torill. Hå kommune har godkjent at Tryggheim får sette opp eit modulbygg som liknar ei løysing som den kristne friskulen KVS Lyngdal har. Bygget med to etasjar skal innehalde ein rom, med bad på kvart rom. Modulbygget, som skulen skal leige, skal stå på plenen ved sandvolleyballbanen ved Tryggheim ungdomsskule. Det nye internatet blir sett opp i juli.

Takkssam rektor

I fjor søkte 580 om å gå i Vg1. Årets tal viser ein auke på 82 søkarar til Vg1. Søkarane fordeler seg på utdanningsprogramma bygg- og anleggsteknikk, elektro og datateknologi, helse- og oppvekstfag og studiespesialisering.

– Vi er som i fjor utruleg takksame for rekordtal endå eit år. Vi konstaterer at svært mange ungdommar ønsker skuletilbodet på Tryggheim. Eg trur det handlar om både fagtilbod, personale, fritidstilbod og kristent verdigrunnlag, seier rektor Gjermund Viste.

575 elevar går på Tryggheim skuleåret 2025/26, og 210 av dei bur på internat. Neste skuleår tar Tryggheim imot 600 elevar, og 240 av dei skal bu på skuleområdet.

Internatleiar Bjelland: Internatleiar Torill Bjelland viser fram tomta ved Tryggheim ungdomsskule der eit nytt internat skal stå til skulestart hausten 2026. Foto: Henrik Foss

Den kristne friskulen KVS Lyngdal har brukt ei liknande løysing som Tryggheim skal få. Slik ser internatromma ut. Foto: KVS Lyngdal

Det åttande internatet på Tryggheim får liknande stove som på KVS Lyngdal. Foto: KVS Lyngdal

Viktige, men ikke så kjente, vitenskapsdamer

I 2018 skjedde noe uvanlig: Kvinner fikk nobelprisen både i kjemi og fysikk. Dette var bare tredje gang siden 1901 at en kvinne fikk nobelprisen i fysikk, og femte gang en kvinnelig kjemiker fikk prisen. Forskning.no* skriver i en artikkel: **‘Kvinner burde fått mange flere**

nobelpriser. Det er 96% sannsynlighet for at kvinner ikke får de prisene de fortjener, viser statistisk analyse.’ Tidligere rektor ved Oslo Met og NMBU (Ås), Curt Rice, har foreslått at alle prisene et år burde gått til kvinner. Det ville selvfølgelig ha skapt stor oppstandelse – men

er det noen som har reagert alle de årene samtlige priser har gått til menn?

Her er tre kvinner som heller aldri fikk noen nobelpris, men som fant opp saker og ting vi alle har bruk for og har stor glede av i dag.

Katharine Burr Blodgett
(1898 – 1979) – pionér innen moderne optikk

Blodgett var en amerikansk fysiker og kjemiker som fant opp teknologien som gjør briller, kameratelefoner og telefonskjermer klarere ved å redusere gjenskinnet. Gjennom forskningen sin utviklet hun verdens første molekylært tynne, ikke-reflekterende belegg, ofte kalt «usynlig glass». Dette var en avgjørende innovasjon for moderne optikk. Under andre verdenskrig ble Blodgetts ikke-reflekterende linser brukt i ubåtperiskoper og spionkameraer i fly. Filmverdenen har også nytt godt av hennes forskning: Filmen «Tatt av vinden» (1939), kjent for sin usedvanlig klare kinematografi, var den første store filmproduksjonen som brukte Blodgetts usynlige glass. Men bidragene hennes til vitenskapen har historisk sett blitt minimert siden hun var kvinne.

Hedy Lamarr
(født Hedwig Eva Maria Kiesler, 1914–2000) – pionér innen internett og mobiltelefoni

Lamarr var en østerriksk-amerikansk filmskuespiller og oppfinner. Selv om hun er mest kjent for sin filmkarriere, hadde hun også en viktig forskerkarriere. Hun var blant annet med på å utvikle en forløper til dagens WiFi-nettverk, blå-tann-teknologien og mobiltelefoni. Under 2. verdenskrig kom hun på den unike ideen om frekvenshopping, noe som i dag er helt nødvendig for at mange skal kunne kommunisere i samme frekvensområde uten å bli avlyttet eller forstyrret av hverandre. Den gangen ble oppfinnelsen hennes brukt til å holde radiokommunikasjon hemmelig, spesielt slik at styring av torpedoer fra undervannsbåter ikke skulle oppdages.

Gladys Brown West
(1930 – 2026) – pionér innen navigasjonssystemet GPS

West vokste opp på en gård i Virginia, USA, og var en av de første kvinnelige pionérer innen matematisk forskning. I tillegg til å være kvinne var hun afroamerikansk – altså historisk sett dårlige forutsetninger for karriere og omtale i historiebøkene. Mot alle odds klarte hun bokstavelig talt å navigere seg forbi raseskillepolitikken som rådet i USA på den tiden, og tok en mastergrad i matematikk som 25-åring. Etter å ha sett de fleste jobbene hun søkte på gå til hvite unge menn, ble hun ansatt ved U.S. Naval Proving Ground, der hun fort ble kjent for sin unike evne til å løse komplekse matematiske oppgaver.

Hennes presise beregninger forvandlet satellittdata til nøyaktige jordmodeller, og hadde avgjørende betydning for det satellittbaserte navigasjonssystemet ‘Global Positioning System’ – bedre kjent for de fleste av oss som GPS. Hun fortsatte å studere så å si hele livet, og i 2000, som 70-åring, tok hun doktortrad i offentlig administrasjon ved Virginia Tech.

Kilder:

*<https://www.forskning.no/vitenskaperne-kjonn-og-samfunn-likestilling/sannsynlighetsregning-kvinner-burde-fatt-mange-flere-nobelpriser/1255615>
Harald Brant m.fl., Aschehoug & co. 2020: “Naturfag SF”, s. 221
<https://www.invent.org/inductees/katharine-burr-blodgett>
<https://www.britannica.com/biography/Gladys-West>

Påskebodskapen i ord og tonar

Prest Thor Haavik heldt tre påskesamlingar i storstova før ferien

Tekst og foto: Henrik Foss

Først opna Tryggheim dørene og inviterte publikum til «Huslydkveld» onsdag 25. mars. Dagen etter heldt Thor Haavik samlingar for elevane i skuletida, først for ungdomsskulen og deretter for vidaregåande.

Fullsett huslydkveld

Storstova blei for liten, og fleire måtte sitte i gymsalen då skulen arrangerte huslydkveld før påske. Presten tok om lag 600 publikummarar med på ei vandring gjennom påskeevangeliet, frå palmesøndag til første påskedag. Musikarar og forsongarar leia forsamlinga i påskesongar, russen deltok med korsong, og Anne Birgitte Lillebø Bø framførte soloinnslag.

Påskesamling for elevane

Då elevane på vgs. hadde påskesamling 26. mars, delte Haavik kvifor Jesu død og oppstode gir grunn til håp, og kva som gjer oppstoda truverdig. Russekoret formidla påskebodskapen gjennom ord og tonar. Rektor Gjermund Viste avslutta samlinga med bøn for påska – og spesielt for KVS Lyngdal, som nyleg mista ein elev i ei trafikkulykke. Dei nærmare 600 elevane og tilsette i salen reiste seg til slutt og song «Velsignelsen» a cappella.

Rektor Gjermund Viste leia huslydkvelden før påske.

Forsongarar og musikarar leia påskesongen då Tryggheim inviterte til «Huslydkveld» onsdag 25. mars. Frå venstre: Sondre Frøyland Svenseid, Mari Ask Helland, Jostein Wold og Jørgen Baksaa ved pianoet.

Ungdomsbedrifta Vårkunn Mosteri ved tilrettelagt avdeling laga «Haaviks himmelmost» i gåve til presten Thor Haavik. Rektor Gjermund Viste overrekte «Haaviks himmelmost» til både Thor Haavik og songaren Anne Birgitte Lillebø Bø.

Russekoret deltok med song både på huslydkvelden og på samlinga for heile vidaregåande før påske.

Thor Haavik formidla påskebodskapen.

Ny «Huslydkveld» til hausten

Tryggheim opnar dørene igjen for publikum onsdag 30. september. Dagleg leiar Rune Tobiassen i organisasjonen Tro & Medier blir med. Det blir også basar med kveldstrekking og trekking av hovudlotteri i løpet av huslydkvelden til hausten.

ESSAY-KONKURRANSE

Den tredje skrivekonkurransen dette skuleåret var også den mest krevjande. No var sjangeren essay, ein type tekst som gir rom for både undringa, dei personlege historiene og å sjå tinga frå ein litt annan vinkel. Fellesnemnaren for tekstane skulle vera meistring. Det kom inn ei handfull bidrag, og vinnaren vart Vegar Dyrnes i 3StA. Vi gratulerer! Teksten Vegar leverte, kan du lesa nedanfor.

Når verdi måles i meistring

Et av de første spørsmålene voksne folk stiller hverandre når de møtes, er ganske avslørende. «Hva jobber du med», ikke «hvem er du», «hva liker du», eller «hva tenker du på for tiden». Vi spør heller hva folk driver på med, hva de mestrer. Som om svaret også forteller oss hvem de er som person.

Det er kanskje ikke så rart i seg selv. Arbeid har lenge vært en av de viktigste måtene mennesker definerer seg selv på. Yrket vårt sier noe om interesser, kompetanse og plass i samfunnet. Det fungerer som et slags sosialt bevis på at man mestrer noe, at man har en funksjon i hverdagen. Samtidig kan det få en litt merkelig konsekvens: at verdien til et menneske blir målt i hvor nyttig det er.

Følelsen av å ikke være til nytte kan man med sikkerhet kalle en universell opplevelse. Samtidig er det å føle at en er til nytte, og det å mestre noe, tett knyttet opp mot hverandre. For eksempel er jeg personlig svært dårlig i fotball, grunnet synsproblemer som alltid spiller mot meg, til det andre lagets fordel. Dette fører til en dempet følelse av meistring, da jeg selvfølgelig skulle ønske jeg kunne gjort meg litt mer til nytte for laget.

Det er kanskje noe lignende den enkle «Tusten» Mattis kjenner på i *Fuglane* av Tarjei Vesaas, når han ikke klarer å finne sin plass i arbeidslivet. Søsteren Hege arbeider hardt for å forsørge dem begge, litt som resten av fotballaget må forsørge meg på banen. Samtidig vil han så gjerne være til nytte. Han vil gjerne bidra, men verden virker organisert etter regler han ikke forstår. I kapittel 10 i boka ser vi Mattis med et dypt ønske om å gjøre nytte av seg selv. Han ser rundt på gårder i området, og ser folk som «drog på arbeid like så sjølvsagt som dei pusta og levde». Mattis puster og lever, men han arbeider ikke. Derfor føler han seg nok lite nyttig sammenlignet med dem.

Videre får Mattis prøve seg på en jobb hos en bonde. Når arbeidsoppgavene blir klare, føler han seg brått usikker, redd for å gjøre feil og redd for hva andre vil tenke. «Snart byrja vel dette vanlege, med tankane hans som slo seg vrang når han var på arbeid, som la

seg i kross og øydela arbeidsevna hans.» Når man skal sette i gang med noe som man tidligere har opplevd å ikke mestre, så kribler det alltid litt i magen. Dette er kanskje noe alle mennesker i historien har kjent på, men samtidig er det like overraskende ukomfortabelt hver gang. Det er som om det tidligere nederlaget skal ha noe å si for dagens utfall.

Ekstra ukomfortabelt er det når en føler at egen mangel på meistring går ut over andre. Det at jeg har et helt lag som lider av mine feilpasninger, bom på mål og gule kort når jeg spiller fotball, har sjelden hjulpet på selvfølelsen. På lik linje med dette blir Mattis ekstra nervøs når han ser at bonden står til venstre for han og arbeider. Antageligvis er han redd for at bonden skal legge merke til det han ikke mestrer, og at dette skal bli til nok et nederlag i samlingen hans. Han er redd for å føle seg unyttig, og redd for at andre skal tenke at han er unyttig.

For hva er egentlig et nyttig menneske? Er det den som produserer mest? Kanskje den som tjener mest, eller jobber mest timer? I et moderne samfunn er det lett å tenke slik. Effektivitet, produktivitet og økonomisk verdi er målbare størrelser. Men for livlige Mattis er ikke livet først og fremst et spørsmål om nytte. Han ser ting andre ikke ser. Når rugden flyr over huset i boka, tolker han det som et tegn – noe betydningsfullt i en verden som for han ellers kan føles uforståelig. Kanskje er det i det indre livet sitt han faktisk finner meistring. Det er litt som Linn Skåber skriver i «Til ungdommen» om personen som har treer i matte, men sekser i å trøste venninnen. Folk opplever meistring i forskjellige arenaer, og er derfor nyttige til ulike ting.

Det er nok litt mer samfunnsmessig akseptabelt å ikke mestre fotball kontra å ikke mestre arbeidslivet, så jeg er heldig sammenlignet med Mattis. «Arbeidsledig» og «NAV-er» er begge ord som har fått tung negativ ladning i dagens samfunn. Mattis er kanskje forrige århundres versjon av det mange i dag ville omtalt som disse ordene, og derfor er *Fuglane* også svært dagsaktuell. Tord Øverås i Bjørnstjerne Bjørnsons «Faderen» viser en slags alternativ Mattis, hvor han nå er høyt oppe på den sosiale rangstigen. Fellestrekket mellom

Mattis og Tord er at de begge opplever en grov følelse av å ikke mestre noe.

For Tord kommer denne følelsen først etter sønnen går bort, og han blir sittende igjen med en tomhet. Den ugne følelsen av å ikke være til nytte. Selv om han mestrer mye, kan han ikke nå lenger gjøre noe for sønnen sin. Samtidig er det som om det er mer sosialt akseptabelt i Tord sitt tilfelle å «ikke mestre» enn i Mattis sitt. Kanskje vi kan finne et mer generelt nedlatende ord for ikke å mestre noe, istedenfor at det bare er noen uheldige få kategorier som får et? Det virker urettferdig at det ikke finnes et «NAV-er»-ord for slike som Tord også.

Det er altså et bredt spekter av ting en kan mestre og ikke mestre. Samtidig er det samfunnet rundt som definerer dommen for å ikke mestre noe. Et menneske er ikke bare summen av hva det mestrer. Noen mennesker bygger hus, andre skriver bøker. Noen oppdrar barn, andre legger merke til fugler som flyr over et tak. Alle disse livene har verdi, selv om de ikke alltid passer inn i de samme målesystemene. Kanskje er det derfor Mattis fortsatt gjør et så sterkt inntrykk på lesere. Han minner oss om en litt ubehagelig sannhet: at et samfunn som bare verdsetter nytte, lett kan overse mennesker som ikke passer inn.

Kilder

Bjørnson, B. (1860). *Faderen*.

Skåber, L. (2019). *Sekser i livet. Til ungdommen*.

Vesaas, T. (1947). *Fuglane*.

Dagens modningste(k)st

Tekst: Knut Handeland

Også i 1935 skreiv elevane langsvar i norskfaget, då heitte det skulestil, eller berre stil, framleis eit kjent og frykta - unntaksvis kjært - begrep for folk på 40+, kanskje 30+ viss dei sjølv har hatt aldrande lærarar med gamle skulebegrep i blodomløpet.

Den 20 år gamle Tryggheimeleven Borghild Foldøy (d.2003) frå Finnøy skreiv i 1935 skulestilen Verdet av å gå ein ungdomsskule. Skulestilen er reine salsplakaten for det som då heitte Tryggheim Ungdomsskule, og han fekk plass i skulen sitt julehefte, 'Juletonar', same året. Språkleg form endrar seg litt på 90 år, men grunnverdiane teksten uttrykker er forbau-sande stabile. I mangt modellerer teksten det skulen ønsker elevane skal oppleve når dei går her og site att med etter endt skuleløp – og livsløp – også i dag. Dagens modningstest: Kor gammel var du då du kunne ha uttrykt det same som Borghild?

Verdet av å gå ein ungdomsskule.

EIN STIL SKREVEN PÅ
UNGDOMSSKULEN AV
BORGHILD FOLDØY.

Sævi, lit. Løstipen.

Ein ungdomsskule har mykje å seia for ein ungdom, og då serleg ein kristeleg skule. Der får ein mellom anna god rettleiding i kristeleg leid. Der er kristne lærarar, og alt er laga slik, at det skal vera med å føra den unge på rett veg.

Ein ungdom er nær for både det vonde og det gode. Difor gjeld det i ei slik tid å halda seg mest mogleg til det gode, og sky det vonde. Det vil merkast gjennom heile livet korleis ein brukar ungdomstida, og det som ein då gjev rom for, set fast i sjela so lenge ein lever. Difor er det på ein kristeleg ungdomsskule lagt vinn på å læra ungdomen det som ein har mest bruk for i livet. Og det som gjeld framfor alle ting, er å ha den rette losen ombord i skuta, so ho set kurs for himmelen.

Attåt dette er det sjølv sagt mange andre ting som spelar inn, og som det er nyttig å kunna. Ungdomstida er den tida ein har lettast for å læra, og det gjeld difor å samla so mykje kunnskap som råd er medan ein er ung. Eit gammalt ordtoke seier: «Det er forseint å læra gamle hundar å gøya, og det er det mykje sant i.

På ein ungdomsskule får ein og høve til å vera saman med ein heil flokk andre ungdomar, og ein lærer då mykje av einannan. Den eine gjer inntrykk og påverknad på den andre, og med det fylgjer det ansvar. Det vil snart syna seg på flokken om det er mange som dreg den rette vegen, eller om dei fleste dreg i gal leid.

Heile flokken vert smelta saman til eitt, og vert som eit syskinlag. Difor har det mykje å seia, både for ein sjølv og dei andre, korleis ein er. Er den eine ihuga, so set det mod i den andre, og er ein lat og likesel, vil ein annan og verta doven.

Dei faga som det vert lagt mest vinn på er rekning og norsk. Det er to ting som ein får

bruk for kva ein tek til med. Både den som er lusmor, og den som er lærarinna, har bruk for det mest kvar dag, og mannfolka med.

Dessutan er skulen delt i to linjer, so kvar skal få læra det ein har mest hug til. Det å velja ein veg som ein ikkje har det minste interesse for, er noko av det galnaste ein kan gjera. Difor gjeld det om å verta klår over kor ein passsar best, og so gå den vegen.

På ein slik skule får ein velja, anten ein vil gå den praktiske eller den boklege linja. Dei praktiske gjentene får læra å sy, veva, koka og baka, og gutane får læra snikkar- og skomakararbeid. Dei boklege får læra engelsk, og noko meir landkunne, søge og rekning enn dei andre. Nyttar ein tida vel, kan ein læra ikkje so lite av dette.

Får ein reisa på ein ungdomsskule, kjem ein og ut frå heimen ei tid, og det er noko som merkast snart på ein ungdom. Ute lærer ein betre korleis ein skal vera og skikka seg, til alle tider, og kven ein er ilag med. Ein får sjå ymist nytt og læra å kjenna andre folk og seder, og alt dette har sitt verd.

Heimen vert og betre skyna når ein kjem ut. Ein lærer å setja meir pris på han, og lik-som ein lyrr lengta ut, vert det no det gildaste å få koma heim. På skulen lærer ein og korleis ein skal vera i heimen, ein lærer å forstå kva ein har i far og mor og syskin.

I alle ting skal skulen vera med og gjeva den unge noko, som han kan byggja på i livet. Det er mangt som kan mota, og det er difor godt å ha fast grunn under fotene, so ein ikkje ramlar i stormen.

Tømrar- Jonatan i NM!

Tekst: Mari Ask Helland

Foto: Endre Urstad

Til vanleg er Jonatan Løvås frå Flekkerøy å sjå på Nærbø der han går tømrrar på Vg2 på Tryggheim, men 16. februar tok han turen til Bryne vgs. for å delta i Rogalandsmeisterskapen (RM) i tømrrarfaget. Etter å ha stukke av med sigeren her, bar det til Brumunddal i Ringsaker på Norgesmeisterskap 15. april, for å representera Rogaland.

Under RM møtte Jonatan sju andre konkurrentar, fire frå Tryggheim vgs. og tre frå Bryne vgs.

«Overraskande nok fekk eg meir konkurransefølelse på RM. På RM var alt heilt nytt for meg: Koma med heilt blanke ark, hadde aldri gjort oppgåva før, og at det var kjente folk eg konkurrerte mot. Då vart det nesten litt meir som om sigeren var enten eller.»

Oppgåva elevane møtte i både RM og NM var å setja saman to veggjar til eit hjørne, der den eine veggen skulle ha ei opning til vindauge.

«Oppgåva var ikkje den mest kompliserte, men eg trur det var litt det som gjorde at konkurransen vart så pass stor. Når oppgåva var så overkommeleg, var kvar einaste detalj avgjerande.»

Etter å ha teke førsteplassen i RM, fór Jonatan vidare til Brumunddal for å konkurrera mot sju andre elevar frå heile landet. Her blei det dessverre ingen pallplass, men det øydelegg ikkje for humøret til Jonatan.

«NM var ei veldig kul oppleving! Det var veldig høgt nivå og gode deltakarar. For meg var det ein

siger å berre koma til NM. Sjølv om eg ikkje kom på pallen, var det kult å ha vore med og konkurrert mot landets beste, og kunna sjå kor høgt nivå det finnest rundt i landet.»

Sjølv om Jonatan ikkje hadde nokre store tankar kring konkurransen når han blei med på RM, sit han med ei ganske anna oppleving nå – og ei oppfordring til andre:

«Det er verdt å prøva å delta i ein konkurranse viss ein får moglegheit. Eg gjekk inn utan nokon ambisjon om å vinna, men gjennom konkurranse ser ein at ein kanskje er betre enn ein trudde på enkelte ting. Så viss ein får moglegheit til å konkurrera i noko – prøv!»

Tida på Tryggheim er ikkje over heilt enda, men Jonatan har likevel planane for neste skuleår klare: «Til neste år skal eg flytta heim og gå i lære hjå Byggmester JK på Flekkerøy. Etterpå vil eg ta fagbrev og gå ut i tømrraryrket. Så får me heller sjå korleis det blir på sikt.»

På spørsmål om kvifor han valte tømrrarfaget på Tryggheim, er han heller ikkje i tvil.

«Eg hadde ein grunnregel at eg ikkje skulle bli kontorrotte, så då måtte eg finna noko som var meir

praktisk og gjerne der eg kunne vera ute. Eg har ein del familie og kjente som er tømrrarar, og har interessa for det sjølv, så då virka det spanande.»

«Fleire i familien har gått på Tryggheim og eg har høyrte mykje bra om Tryggheim. Kristen internatskule er tingen! Eg har fått vener på ein heilt ny måte på internatet enn ein hadde gjort ved å gå på skulen og så gå heim igjen. Å bu på skulen er ei oppleving ein ikkje får så mange andre plassar.»

Jonatan går for tida tømrrar på Vg2, men neste år flyttar han heim igjen til Flekkerøy for å byrja i lære.

Invitasjon til elevstemnet

laurdag 20. juni 2026 – nå også for 5-årsjubilantar!

Vi vil gjerne få invitera til elevstemnet her på Tryggheim 20. juni!

Nytt i år er at vi òg vil ynskja 5-årsjubilantane velkomne.

Under elevstemnet vil vi by på omvising, samling, festmiddag, gruppesamlingar, mimring og masse gode minne.

Programmet startar kl. 11.30, og varer utover kvelden.

Påmeldingsfrist: 7. juni

Frå folkehøgskuletida:

- 70-årsjubilantar, dei som gjekk på Tryggheim 1955-56
- 60-årsjubilantar, dei som gjekk på Tryggheim 1965-66
- 50-årsjubilantar, dei som gjekk på Tryggheim 1975-76

Desse fekk skriftleg innbyding i februar.

Frå vidaregåande:

- 40-årsjubilantar, avgangselevar 1986 og dei som gjekk saman med desse i to år, men slutta i 1985
- 30-årsjubilantar, avgangselevar 1996 og dei som gjekk saman med desse i to år, men slutta i 1995
- 20-årsjubilantar, avgangselevar 2006 og dei som gjekk saman med desse i to år, men slutta i 2005
- 10-årsjubilantar, avgangselevar 2016 og dei som gjekk saman med desse i to år, men slutta i 2015
- 5-årsjubilantar, avgangselevar 2021 og dei som gjekk saman med desse i to år, men slutta i 2020

Desse får ikkje skriftleg innbyding, men me ber eldsjeler blant dykk ta initiativ via Facebook etc. for å oppmoda medelevar til å koma på elevstemnet.

Vi håper å sjå deg på Tryggheim denne dagen!

Elevstemnet er gratis, men det blir høve til å gje ei gåve til skulen. Vi kan dessverre ikkje tilby overnatting på Tryggheim.

Ver venleg å spreia informasjonen om elevstemnet, i tilfelle nokon ikkje får invitasjon.

Velkommen skal de vera!

Helsing komiteen v/Torbjørn Honnemyr

Påmelding elevstevne 2026

Tryggheimkalender

JUNI

Fre. 12.: Avslutningsfest for Vg2 og 3
Lør. 20.: Elevstevne, start kl. 11.30

AUGUST

Lør. 15. Skolestart Vg1
Man. 17. Skolestart Vg2 og Vg3

SEPTEMBER

17.-25. Vg2-tur til Roma, Brussel/Paris og Barcelona
23.-26. Vg3-tur til Oslo

OKTOBER

Man. 6.- fre. 10. Høstferie

Visste du at...

Karina Eikeland (HO/PB 20-23, miljøarbeider 24-25) og Håvard Vrålstad giftet seg 28. mars

Elena Almli (HO 19-21) og Joar Straume giftet seg 1. april.

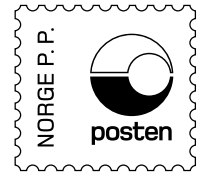
Jenny Ånestad (HO/PB 16-19) og Benjamin Smith giftet seg 18. april.

Serina Nessa (HS/BU 01-03) og Bjarte Solvang giftet seg 18. april.

Karine Norbye (lærer 22-26) og David Ytreland giftet seg 15. mai.

Vi gratulerer, og ber dere fortsette å tipse oss om folk som bør være med på denne listen. Send e-post til aaanestad@tryggheim.no eller ring eller skriv til skolen (husk årstall og gjerne klasse!)

Returadresse:
Tryggheimhelsing
Tryggheimveien 13
4365 Nærbø

***Vi ønsker alle våre lesere
en riktig god sommer!***